

KUPIŠKIO RAJONO ŠV. KAZIMIERO VAIKŲ GLOBOS NAMŲ APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų (toliau – Globos namai) apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja apgaulės ir korupcijos prevencijos principus, tikslus, uždavinius, apgaulės ir korupcijos prevencijos proceso organizavimą, įgyvendinimas apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonės, jų įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SAŲVOKOS

2. **Apgaulė** – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais norima apgauti, suklaidinti.
3. **Korupcija** – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui įstaigoje.
4. **Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas** – procedūra, kuria nustatomi korupcijos rizikos veiksniai įstaigos veikloje.
5. **Korupcijos prevencija** – sisteminga veikla, kuria siekiama didinti Globos namų atsparumą korupcijai ir kuri apima korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą, sudarant bei įgyvendinant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą.
6. **Korupcijos rizika** – tikimybė, kad Globos namų veiklos srityje gali pasireikšti korupcija.
7. **Korupcijos rizikos analizė** – korupcijos rizikos ir jos veiksnių tam tikroje Globos namų veiklos srityje, apimančioje vieną ar kelias sritis, nustatymas ir nagrinėjimas antikorupciniu požiūriu.
9. **Korupcijos rizikos veiksniai** – priežastys, sąlygos, įvykiai, aplinkybės, dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.
10. **Piktnaudžiavimas** – veikimas ar neveikimas, kai darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus bei kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir t. t.), taip pat tokie darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

III SKYRIUS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRINCIPAI

11. Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

11.1. **Teisėtumo** – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

11.2. **Visuotinum** – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

11.3. **Sąveikos** – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

11.4. **Nuolatinumo** – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

IV SKYRIUS PREVENCIJOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

12. Korupcijos prevencija siekiama, kad Globos namų veikloje būtų teikiamos kokybiškos paslaugos pagal įstaigos nuostatus, užtikrinama žmonių teisės ir laisvės, socialinė gerovė. Apgaulės ir korupcijos prevencija siekiama, kad apgaulė ir korupcija kuo mažiau trukdytų Globos namų veiklai, didinant paslaugų teikimo kokybę.

13. Pagrindiniai korupcijos prevencijos uždaviniai yra šie:

13.1. Kurti korupcijai atsparią aplinką;

13.2. Didinti antikorupcinį sąmoningumą;

13.3. Sistemiskai ir koordinuotai šalinti korupcijos rizikos veiksnius, mažinti korupcijos riziką;

13.4. Sudaryti prielaidas darniam ir veiksmingam korupcijos prevencijos subjektų sistemos veikimui;

13.5. Mažinti ekonomines korupcijos paskatas;

13.6. Kovoti su korupcijos apraiškomis galima, kai ilgalaikė politika pagrįsta visuotinai pripažįstamomis priemonėmis, prevencija, teisės pažeidimų tyrimu, žmonių švietimu ir jų parama.

13.7. Skatinti skaidrų Globos namų veiklos vykdymą.

VI SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

14. Antikorupcinės priemonės turi būti nuoseklios, visapusiškos ir ilgalaikės. Didelis dėmesys skirtas korupcijos apraiškų prevencijai ir neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus

veiksmus principo įgyvendinimui. Būtina ugdyti Globos namų darbuotojų savimonę bei žmonių nepakantumą korupcijai.

15. Šiame apraše numatytos priemonės siejamos su iškilusių problemų sprendimu ir apsauga nuo esamos ar atsirandančios apgaulės ir korupcijos Globos namų veikloje.

16. Pagrindinės korupcijos prevencijos priemonės yra šios:

16.1. Korupcijos rizikos analizė;

16.2. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai;

16.3. Įstaigoje galiojančių teisės aktų ar jų projektų antikorporcinis vertinimas;

16.4. Pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;

16.5. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;

16.6. Korupcijos rizikos valdymo vertinimas;

16.7. Atsparumo korupcijai lygio nustatymas;

16.8. Antikorporcinių elgesio standartų diegimas.

17. Galiojančių tvarkos normų pažeidimų nustatymas.

18. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su apgaule ir korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.

19. Į apgaulės ir korupcijos prevenciją Globos namų darbuotojų įtraukimas.

20. Glaudesnis Globos namų bendradarbiavimas su kitomis institucijomis, organizacijomis bei visuomene.

21. Labiausiai apgaulės ir korupcijos paveiktų Globos namų veiklos sričių nustatymas, veiksmingą ir kryptingą ilgalaikę kovos su korupcija užtikrinimas, numatytų priemonių įgyvendinimas. Apgaulės ir korupcijos priešasčių nustatymas ir jų šalinimas.

22. Apgaulės ir korupcijos prevencijos ir priežiūros vykdymas.

23. Sistemingas darbuotojų nepakantumo korupcijos apraiškoms visuomenės gyvenime ugdymas.

24. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už Globos namų veiklos padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija.

25. Viešųjų ir privačiųjų interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybės būtų teikiama viešiesiems interesams, siekti priimamų sprendimų nešališkumo ir užkirsti kelią korupcijai ir apgaulei Globos namų veikloje.

26. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.

27. Savo kompetencijos neviršijimas.

28. Problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas.

29. Atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimų laikymasis.

30. Globos namų kontrolę vykdančių institucijų išvadų vertinimas.
31. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Globos namų nuostatų, kitų dokumentų, susijusių su Globos namų veikla laikymasis.
32. Globos namų darbuotojų dalyvavimas korupcijos prevencijos perspėjime.
33. Korupcijos prevencijos plano sudarymas 3 metų laikotarpiui. Globos namų korupcijos prevencijos veiksmų planas, apimantis įstaigos veiklos sritis, rengiamas Globos namų direktoriaus sprendimu.

VII SKYRIUS

PRANEŠIMŲ APIE APGAULĘ IR KORUPCIJĄ PATEIKIMO TVARKA

34. Pranešimai gali būti pateikiami:
 - 34.1. Telefonu (8 459) 46411;
 - 34.2. Globos namų elektroninio pašto adresu (kupvnamai@gmail.com);
 - 34.3. Atsiuntus paštu ar per pasiuntinį (Bokšto g. 21, Paketurių k., Kupiškio r.);
 - 34.4. Tiesiogiai atvykus į Globos namus (Bokšto g. 21, Paketurių k., Kupiškio r.).
35. Pateikiamas pranešimas turi atitikti bendruosius reikalavimus, keliamus asmens kreipimuisi į įstaigas ir kitus viešojo administravimo subjektus.
36. Pranešime turi būti nurodyta:
 - 36.1. Asmuo ar asmenys, kurio(-ių) veikimas ar neveikimas galimai turi biurokratizmo, piktnaudžiavimo, susijusių su korupcija, požymių;
 - 36.2. Asmuo ar asmenys, apie kuri(-iuos) yra duomenų, kad jie gali žinoti apie pranešime nurodytas aplinkybes;
 - 36.3. Įvykio aplinkybės (laikas, vieta ir kt.) bei kiti duomenys, pranešėjo nuomone, turintys reikšmės pranešimui nagrinėti.
37. Asmuo gali pateikti dokumentus, patvirtinančius pranešime nurodytas aplinkybes.
38. Pageidautina, kad pranešimas būtų pasirašytas jį surašiusio asmens ar pranešimo turinio teisingumas, kai pranešimas pateikiamas žodžiu, o jį užrašo asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, patvirtintas pranešėjo parašu.
39. Jei asmuo pageidauja būti informuotas apie atliktus veiksmus, priimtus sprendimus, pranešime turi būti nurodyti asmens kontaktiniai duomenys: telefono numeris, elektroninio pašto adresas, gyvenamosios vietos adresas ar bet koks kitas adresas, kuriuo galima pateikti atsakymą.
40. Priimtas, užregistruotas pranešimas bei su pranešimu susijusi informacija pateikiama Globos namų apgaulės ir korupcijos prevencijos darbo grupei ištirti ir įvertinti ar darbuotojo, dėl kurio gautas pranešimas, veikoje yra biurokratizmo, piktnaudžiavimo, susijusių su korupcija, požymių.

41. Asmenys, susipažinę su pranešime gauta informacija, privalo užtikrinti informacijos konfidencialumą. Asmenys, neužtikrinę gautos informacijos konfidencialumo, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

42. Draudžiama gautą pranešimą ir jame nurodytą informaciją skelbti viešai, perduoti darbuotojui, apie kurio veikimą, neveikimą yra pranešta, išskyrus kai aukštesnės galios teisės aktai numato kitaip.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Informaciją apie apgaulę ir korupciją Globos namų darbuotojai, bendruomenės nariai gali teikti direktoriui raštu, elektroniniu paštu ar kitais jiems prieinamais būdais.

44. Pranešimai, skundai bei visa informacija, susijusi su apgaule ir korupcija, tikrinama ir jiems pasitvirtinus taikomos Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos priemonės viešo paskelbimo būdu.

45. Visi Globos namų darbuotojai supažindinti su apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašu pasirašytinai.

46. Asmenys, pažeidę šią tvarką, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

47. Įgyvendinant šį Aprašą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir šiuo įstatymu.“

48. Šio Aprašo 3, 4 ir 5 punktai įsigalioja nuo 2022 m. liepos 15 d.
